

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisen ikkunnakkanta, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka sijaitsee The Western Workmen's Pub. Co:n kustantamana.

Huoneusto sijaitsee 10:n ja Duane katu-
jen kulmassa. Puhelin 365.

Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalta kerran.
Naimailmoituksista \$1.00 ensimmäiseltä tuu-
malta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta liiall.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta \$1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta \$1.25 puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta \$1.50, puoli vuotta 80c

ADDRESS:
TOVERITAR
BOX 99 ASTORIA, ORE.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in America, Published every Tuesday by The Western Workmen's Publishing Co. Advertising rates 50c per inch per insertion.

SUBSCRIPTION RATES

IN THE UNITED STATES:

One year \$1.00, 6 months 60c

IN CANADA:

One year \$1.25, 6 months 75c

IN FOREIGN COUNTRIES:

One year \$1.50, 6 months 80c

Entered as second-class matter July 18th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS

Selma Jokela-MoCone

231 1/2 Oak St., Portland, Ore.

Toverittaren tilaajaluettelot osottaa seuraavaa:
Uusia93
Uudistuksia42
Katkenneita66

Tarkemmin mietittyäni katsoin parhaimmaksi esittää asian näin:

NYT NAISET KYNÄ KÄTEEN JA KILPAILEMAAN!

Carbonaden, Wash., s. a. osaston ompeluseura on lahjoittanut \$2.50 Toverittarelle sillä ehdolla, että se annetaan Toverin kustantamassa kirjallisuudessa palkkioksi sille naiselle, joka kirjoittaa parhaimman kirjoituksen aiheesta: **Mitä on nait?** Kirjoitus saa olla joko kaunokirjallinen tai artikkelin.

Kilpailuun saavat ottaa osaa kaikki naiset. Kilpailun aikana toukokuun puolivälissä ja keuhkua keuhkoon puolivälissä. Palkintotuomarit toimittavat saamme Astorian kirjallista.

Jos on toisilakia ompeluseuroja tai osastoja, jotka haluavat samalla tavalla avustaa Toverittarta ja samalla työvienhikettä, niin he voivat määrätä palkinnon suuruuden ja palkintojen luvon sekä myöskin sen kuka saa kilpailuun ottaa osaa ja mistä aiheesta kilpailaan. Sitä olisi sopiva järjestää kirjoituskilpailuja usein naisille, nuorisolle ja lapsille. Antakaapas kuulua!

LUOKKATAISTELU-ALUEELTA

BUTTE, MONT.

Vilpoinen tervehdys Toverittarelle ja sen laajalle lukijakunnalle. Täällä on tässä tuonnottain painokilpailut. Suom. John Olin suorittui voittajana. Palkkakunnan kirkassilmäiset juhli-
vat ensimmäisessä tuottivissa viina ja pöytäpuholla.

**Viimeisten 6 viikon aikana on kuol-
leitten luku 152, ikärajat 2 kk. 91 vuo-
teen. Siinä on itsemurhia, kalvosuru-
hia, ylijomurhia, 1 revitty puukolla,
1 hakattu kirveellä ja jätetty kirves
pään sisälle. Kai siltäkin kaverilla
on ollut kova soppuluan puute kun
piti toisen päästä oikein kirveen kans-
sa kaputella. Kolme ammuttu kuoli-
aksi niissä "hollans"puhissa. Vi-
meksi, viikko sitte, Finlen hotelli
"hoitattiin". Siinä rytkäksä sai use-
ampi poika paukun kalloonsa, joista
on osa vielä henkiverisissä sairaal-
assa toipumassa, osan on herra kor-**

**Milloin on Toverittaren
tilaajamäärä 10,000?**

jannut Sherman Reetin kautta "Flä-
tälle."

Anaconda tie, jota joutuu enin osa
kaivantöyläisiä kulkemaan työhön-
sä, on ollut etenkin talviseen aikaan
kiusallinen kulkutie. Poikaset aina 15
ja 16 ikään asti ovat nurkissa vahti-
massa ja tekevät lumipalloja, joissa
on kivi sisällä, heitellen niillä työlä-
isiä sivu menne. Viikko aikaa tänne
sijotettiin sotamiehiä saman Ana-
conda tien varrella olevalle kasarmil-
le. Yksi soltu kun otti viittä kävel-
len samasta tiestä pitkin, päättivät
poikaset koetella soltunkin pääluun
kovuutta kivilumipallolla. Mutta huo-
nosti onnistuivat. Soltu kun sai pal-
lon kalloonsa, vastasi heti kuulalla
ja kai siitä oli kauhua pojan kaveril-
lekin, koska ei ole viikareita nä-
kynyt tien varsilla hävittömyyttään
jakamassa sen jälestä ei työläisille
eikä muille kulkijoille.

Kaupungin talolla sitä on kanssa
ollut hommaa. 62 avoerojuttua on
käsitelty yllä kerrotulla ajalla, joissa
on ollut jos minkälaisia syytä ja avo-
eron aiheuttajaa. Yhden syytöksen
selvään ja se oli "mirri", kermaker-
roksen kissa. Muja ei olisi raaskinut
ajan ulos yöksi mirriä ja mies vaati
että se olisi pantava ulos. Akka ei
totellut "päinsä" käskyä, josta oli
seurauksena selkäsauva ja sitte avo-
ero. Tässä avoeroerityksessä on jot-
akin kansalaisiakin. Putkassa visii-
tillä käyneitä on neljättä sataa, vain
pikkusaatiolla, joista on ollut kaupun-
gille hyötyä yli puoleltoista tuhannen
dollarin. Murhajuttuja 16. Vankeus-
rangaistukset 5-80 vuoteen. Myöskin
näkyä kansalaisten nimillä olevan mu-
kana, niin ikävää kuin se onkin.

W. Woolman kadulta läheltä pos-
tikonttooria löysivät poliisit talon-
vian, johon kuului isä, äiti ja neljä
lasta, ikärajat 3-9 v. ja kolme vie-
rasta naista niin sikahumalassa, että
kalkki oli ollut sekasin aivot ja ta-
ious. Lapset olivat olleet niin ikäi-
siä, että ensi näkemällä ei tiedetty
mitä vääriä ovat synnyttäneet. Isä ja äi-
ti sekä vierat korjattiin putkaan,
lapset sairaalaan jossa heidät korjat-
tiin ja pestiin. Sitte vasta jälkeen
"klimingin" nähtiin, että lapset ovat
valkohoisia ihmisen aukuja.

Ulkoin ja akkaan kilpakoskijain am-
pumisla, silmänuurkain hielemistä ja
sen semmoisia juttuja olisi paljon,
toiset paremmalla toiset huonommalla
menestyksellä, vaan ne kuuluvat päi-
väjärjestykseen, joten niistä ei viitsi
ajatellaakaan sitä vähemmän kirjoittaa.

Osastossa hommataan hyvällä me-
nestyksellä niin vaan että höyry nou-
see, kirkassilmäiset olisivat kovin
utelaita tietämään mitä ja miten sitä
kulloinkin siellä kirottujen keltasten
leirillä hommataan, jos ette muuten
"säivä" niin tulla katsomaan ja op-
pimaan. Siellä tulette näkemään, mi-
kä on tärkein velvoitustemme luok-
kana ja yksinönä.

Elviira, koetappa taas toittotaa o-
saston viikkaisista hommista Toverita-
remmekin lukijoille, piljon mamma
sysääppä jo.

MUORI H-I.

TIMMINS, ONT., CANADA.

S. s. osastolla oli työkokous tä-
män kuun 8 päivä, jossa taasen va-
littiin virkalliset tälle kuvalle vuosi-
selvännökselle, joihin virkoihin va-
littiin seuraavat henkilöt: organisoo-
raajaksi Wälre Niemi, rahastonhoi-
tajaksi entinen J. Kiviranta, rahas-
tonkirjuriksi D. Louhi, jäsenkirjurik-
si G. Rintanen, pöytäkirjuriksi A.
Kinnari, taloudenhoitajaksi S. Schrö-
der, järjestysmiehiksi H. Laine, W.
Laurila ja E. Salo. Huvitoukuntaan
myös valittiin koime utta hen-
kilöä eroneitten tilalle, joiksi tul-
vat Mrs. Louhi, Mrs. Tynjälä ja Mr.
Peterson. Lasten puukouluun opet-
tajaksi lupautui edelleenkin Mrs.
Pirttälä ja toveri Liljan tilalle va-
littiin toiseksi opettajaksi Miss Petä-
nen, entinen kun muutta pois paikka-
kunnalta. Myöskin valittiin 7 henki-
nen komitea Vappujuhla valmistu-
maan, sillä Vappu se onkin meidän
työläisten suurin juhlapäivä.

Osastomme yhtyi kolme utta jä-
sentä: Miss Siiri Ackerman, Mr.
Erkki Salo ja Mr. Aapeli Pirttälä.
Kokouksessa keskusteltiin yhtä ja
toista osaston koskevista asioista.

Osaston näytelmäseura esitti kap-
paleen 8 päivän iltana, nimeltä
"Multa-aatelia", joten yleisö sai taa-

sen nauruaan ilmoille päästä, sillä
kappale oli hassunkurinen ja esitys
sujui koko hyvin, sillä eihän täällä
paljoa sen parempaa voi vaatiakaan,
kun näyttelijät ovat melkein kaikki
täällä metsän keskellä oppineita.
Joku kun on tullut tänne muilta
paikkakunnilta ja ollut olevinaan pa-
rempi näyttelijä ja sanonut, että niin
ja niin paljon hän on siellä ja siellä
esintynyt kappaleissa, mutta kun
henkilöt ovat olleet taidettaan esit-
tämässä, niin eivät he ole olleet
sen parempia kuin mekään täällä.
Täytyy sitä vaan tyytyä, kuten joh-
tajuamme tov. Tammi sanoo, että kul-
lakin paikkakunnalla täytyy näyttellä
niillä voimilla, kuin on ja siinä kaik-
ki.

15 päivän iltana näyteltiin "Um-
pi-solmu" toisen kerran, sillä ensi ker-
ralla ei ollut paljon yleisöä haalilla
syystä, kun oli niin kova lumimyr-
sky ja pakkanen, ettei ihmiset tohti-
neet asunoihstaan ulos lähteä.

Huhtik. 7 päivä, kierrettyäni taas
keräämässä tilauksia Toverittar-
eille, Vappujulkaisulle ja Lasten Ke-
välle, onnistuu saamaankin tilauk-
sia koko paljon. Sain Toverittaren
tilauksia 20, joista kuusi oli "uutta
ja 14 uudistuksia. Vapulle 13 ja
Lasten Kevälle 23. Vapulle oli ti-
lauksia kerännyt jo enimmäin toveri
Tammi, joten niitä en saanut kau-
paksi enempää. Tahdon lausua kil-
toiksi tälle ystävästä siitä uhraan-
taisuudesta, jonka teitte lehtien ja
kirjojen ostossa, sillä niissä ei mene
raha hukkaan.

Löytyy niitä vielä meidänkin kes-
kuudessaamme täällä niinkin pimeitä
raukoja, jotka sanoivat vihaavansa
koko lehtien lukemista saatikka sitte
niiden tilaamista. Voi, voi! Se on
kyllä todella ikävä asia, kun ihminen
ei se enempää perusta ja ajattele
kohtaloaan oman asiansa paranta-
miseksi, sillä teilläkin toverit on pie-
noisia lapsukaisia kasvamassa, joitten
mielien tuisi ja pienenä istuttaa se
siemen, joka kantaisi "hyvän hede-
män". Mutta päinvastoin täällä on
muutamien toverien laita, sillä kuten
tiedätte, meillä täällä Ontariossa pi-
täisi olla kieltolaki, mutta siitä ei
se ainakaan näytä. Se on vaan ero-
rus, että tuo loohly on enemmän
kuin puolella hinnassa kohonnut, niin-
kuin kaikki muukin tavara, tai kun
mitä se oli ennen, kun sitä sai nuku
vapautumin. Viinaa täällä löytyy
tuolla vähän syrjäkaupungilla mel-
kein joka kämpästä ja maksaa
vain kuusi dollaria pullo ja myy-
jät maksavat tästä aiheesta "toisun"
itsekkökin olla onat syynsä, toita

tai vähän toista "potellista", eikö?
Ajatelkaas ystävä, kuinka tämä on
kauheaa ajatella, että nykyään kah-
dellakymmenennellä vuosisadalla o-
vat niin tyhmiä vielä, niin halpamai-
sia, että kehtaavatkin pitää tapanan-
sa moista rumaa tapaa, suoraan sa-
noen olla salakapakoihsijoita silloin
kun on kernn kieltolaki. Menkää o-
maan itseenne, kysykää itseltänne,
omantunnonne lääneitä, onko tällainen
oikein ja kaunista, että myydä tuota
kirottua myrkyä, kun olette kerran
itsekin muka kuuluvianne siihen
joukkoon, joka poltaisi kurjuuden
maailmasta. Oi! ajatelkaa ystävä,
kuinka se on katkeraa, kuinka moni
vaimo, joka vielä on äiti, saa kärsiä
tuon takia kovia kärsimyksiä, kun
mies juo kaiken mitä kovalla työ-
lään ansaitsee. Kun mies ensin mene-
nee noitten ystävien luo, jotka ensin
tarjoavat tullaissyypyt. No sitte kun
nühdään, että mies on hyväällä alulla
makeasta vihasta, sitten seuraa se
kiskominen, vieden mieheltä viimei-
sen sentin saakka ja vielä loppua
veluksikin. Ja vaimo odottaa mistä-
tään kotia, odottaa, koska hän tulee.
Odottaa aamusta iltaan ja aina vaan
odottaa, ja kun hän viimein tulee,
on hän kovin kurjan näköinen, soper-
taa itseksensä ja kiroo, siellä ja siellä
minä taas olen ollut. On kovin ki-
peä, päättäväistä, mieli on katkera
ja katse synkkä, kaikki rahat on
menneet, ja vaimo ja lapset mitä
ne kärsivät tästä!? Hän, vaimo, joka
toivoisi vielä sen huomenen koit-
tavan, jolloin viisastuisivat nekin
ihmiset, jotka tuota kurjuutta ympä-
ristöön saattavat, sillä nykyaika on
meillä sellainen aika, että pitäisi jo
pimeimminkin veikon silmänsä au-
kaista, ja nousta itsekin tositeolla
taistelemaan sortoa ja vääryyttä vas-
taan, että edes meidän lapsemme,
tai lastemme lapset saisivat jo valoi-
samman huomenen, jolloin ei olisi en-
näin niin paljon kurjuutta ja sortoa
maailmassa.

Toveriksi toisilleen täällä maail-
man myrskyissä yhtyivät seuraavat
toverit: Miss Lydia Ranta ja Mr.
Hannes Tammi; Miss Hanna Mäki
ja Mr. David Louhi. Onnea ja yhe-
telysymmärrystä toivottaa osastomme
näytelmäseura.

Toverimädellä, MRS. BRAND.

WEIRTON, W. VA.

Harvassa näyttää täällä Weirtonis-
sa kynäniökät olevan, koska ei pit-
kään aikaan ole näkynyt mitään To-
se vain kuusi dollaria pullo ja myy-
jät maksavat tästä aiheesta "toisun"
itsekkökin olla onat syynsä, toita

**Lasten Kevät 1917
ON VALMIS!**

LASTEN KEVÄT tulee taaskin sisältämään kuvia ja kertomuksia
lastemme ihanneittoa- ja sunnuntai-koulutoiminnasta, lasten näyte-
miä, sosialistiselle maailmankatsomukselle perustuvien kertomuksia,
runoja, puheluja lapsille ja joukon miellyttäviä kuvia.

HANKKIKAA TÄMÄ KEVÄTJULKAISU LAPSILLENNE VAPUKSI!
Avustamaan tätä julkaisua tulevat Lyydi Gratchef, Selma Loukola,
Hilja Linnamaa, Klaudie Parkkonen, Anna Kangas, Emilia Gren,
Selma-täti, Anna Kokko, y.m., y.m. tädit ja sedät.

LASTEN KEVÄT VALMISTUU PAINOSTA TÄMÄN KUUN AJALLA
joten sen levittämisspuuhiin voitte heti ryhtyä. Tämä pitäisi tulla
mahdollisimman monen suomalaisen lapsen luettavaksi. Aikana täl-
laisena ei meidän pitäisi kasvatustyössä voimiamme säästää.

TILAUSHINTA ON 15 SENTTIÄ KAPPALEELTA.
Kilhehtikää tilauksenne, saadaksenne Lasten Kevään ajoissa. Asia-
miehille annetaan 20 prosenttia — tilauksista vähintään kymmenen
kappaletta 25 prosenttia, kun raha seuraa tilauksen mukana.

TOVERITAR, Box 99, Astoria, Oregon.

Allekirjoittanut tilaakpl. LASTEN KEVÄT 1917. Rahaa
seuraa mukana \$.....

Nimi.....

Osote.....